

พระราชกฤษฎีกา

พระราชทานอภัยโทษ

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ นับเป็นโอกาสสำคัญ สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ และมาตรา ๒๒๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา ๒๖๑ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ผู้ต้องกักขัง” หมายความว่า ผู้ต้องโทษกักขังแทนโทษจำคุกหรือผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดก่อนหรือในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า ผู้ซึ่งในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับเป็นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร

“กำหนดโทษ” หมายความว่า กำหนดโทษซึ่งศาลได้กำหนดไว้ในคำพิพากษาและระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเมื่อคดีถึงที่สุด หรือกำหนดโทษตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษหรือกำหนดโทษดังกล่าวที่ได้ลดโทษลงแล้วโดยการได้รับพระราชทานอภัยโทษหรือโดยเหตุอื่น ถ้ามี

“ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก” หมายความว่า ต้องโทษเพราะถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โดยมีได้ถูกศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษฐานกระทำความผิดอีกตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้ ต้องมีตัวอยู่ในความควบคุมของทางราชการ หรือถูกกักขังไว้ในสถานที่หรือที่อาศัยที่ศาลหรือทางราชการกำหนดในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับติดต่อกันไปจนถึงวันที่ศาลออกหมายสั่งปล่อยหรือลดโทษ หรือนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งปล่อยหรือลดโทษตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ ผู้ต้องกักขังให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป

มาตรา ๖ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ นักโทษเด็ดขาดดังต่อไปนี้ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป

(๑) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ซึ่งมีโทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๒) ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนพิการโดยตาบอดทั้งสองข้าง มือหรือเท้าด้วนทั้งสองข้าง หรือเป็นคนทุพพลภาพมีลักษณะอันเห็นได้ชัด ซึ่งในกรณีหลังนี้แพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตลอดชีวิต

(ข) เป็นคนเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อน โรคไตวายเรื้อรัง โรคมะเร็ง หรือโรคจิต ซึ่งทางราชการได้ทำการรักษามาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และแพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถจะรักษาในเรือนจำให้หายได้ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ค) เป็นหญิงซึ่งแพทย์ของทางราชการตรวจรับรองว่ามีครรภ์ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี มีโทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(ง) เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(จ) เป็นคนมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หรือทะเบียนรายตัวของเรือนจำในกรณีไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่ต่ำกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ฉ) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หรือทะเบียนรายตัวของเรือนจำในกรณีไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ช) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และโทษตามกำหนดโทษ ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี จำคุกรวมกันไม่เกินหนึ่งปี

(ซ) เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๓) ผู้ได้รับพักการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร หรือได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติเนื่องจากการลดวันต้องโทษจำคุกตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ ซึ่งมีได้ปฏิบัติผัดผ่อนใจแห่งการพักการลงโทษหรือผ่อนใจการคุมประพฤติจากการได้ลดวันต้องโทษจำคุก

มาตรา ๓ ภายใต้งบับมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ นักโทษเด็ดขาด ซึ่งมีได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไปตามมาตรา ๖ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษตามลำดับชั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ดังต่อไปนี้

ชั้นเยี่ยม	๑ ใน ๒
ชั้นดีมาก	๑ ใน ๓
ชั้นดี	๑ ใน ๔
ชั้นกลาง	๑ ใน ๕

ผู้ต้องโทษจำคุกเพราะความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทและไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีคดีอื่นไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ที่ต้องรับหรือจะต้องรับโทษจำคุกอยู่ด้วย ให้ลดโทษจากกำหนดโทษลง ๒ ใน ๓

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ นักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษในลักษณะความผิดดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตรี มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๓๑๓ วรรคสองหรือวรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษตามลำดับขั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ดังต่อไปนี้

ชั้นเยี่ยม ๑ ใน ๓

ชั้นดีมาก ๑ ใน ๔

ชั้นดี ๑ ใน ๕

ชั้นกลาง ๑ ใน ๖

ไม่ว่ากรณีใดจะลดโทษได้ไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของกำหนดโทษเดิมตามคำพิพากษา

มาตรา ๙ นักโทษเด็ดขาดที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษประหารชีวิต หรือที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องโทษประหารชีวิตให้ลดลงเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตให้ลดลงเป็นโทษจำคุกสี่สิบปี โดยให้นับแต่วันที่ต้องรับโทษ เว้นแต่กรณีที่จะต้องนับโทษต่อจากคดีอื่นให้นับโทษต่อจากคดีอื่นนั้น

(๓) นักโทษเด็ดขาดที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต เมื่อได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษตามลำดับขั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหารตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว ไม่ว่ากรณีใดต้องเหลือกำหนดโทษไม่น้อยกว่า ๓๓ ปี ๔ เดือน

มาตรา ๑๐ นักโทษเด็ดขาดดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ผู้ต้องโทษในความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ฐานผลิต นำเข้าหรือส่งออก หรือฐานผลิต นำเข้าหรือส่งออกเพื่อจำหน่าย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

(๒) ผู้ซึ่งถูกศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษฐานกระทำผิดอีกตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ ในความผิดประเภทเดียวกันแห่งประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น

(๓) ผู้ต้องโทษในความผิดตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) ที่เหลือกำหนดโทษจำคุกต่อไปอีกไม่เกิน ๒ ใน ๓ ของกำหนดโทษเดิมตามคำพิพากษา

(๔) นักโทษเด็ดขาดที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษประหารชีวิตที่เคยได้รับพระราชทานอภัยโทษแล้ว

(๕) นักโทษเด็ดขาดที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งเคยได้รับพระราชทานอภัยโทษแล้ว เหลือกำหนดโทษจำคุกต่อไปอีกไม่เกิน ๓๓ ปี ๔ เดือน

(๖) ผู้ต้องโทษซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเลวและชั้นเลวมาก

มาตรา ๑๑ นักโทษเด็ดขาดในความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขสำหรับความประพฤติของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษหรือการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ สำหรับนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหารให้ดำเนินการตามข้อบังคับของกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ นักโทษที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษลงเป็นพิเศษอีกหนึ่งปี

มาตรา ๑๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้พิพากษาศาลแห่งท้องที่หรือตุลาการศาลทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน และพนักงานอัยการแห่งท้องที่หรืออัยการทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน รวมสามคนเป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลแห่งท้องที่ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลแห่งท้องที่นั้นพิจารณาออกหมายสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ให้คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ตรวจสอบและส่งรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาออกคำสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษแล้ว ให้คณะกรรมการทำบัญชีผู้ซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษหรือลดโทษเก็บไว้ที่เรือนจำหรือทัณฑสถานหนึ่งฉบับ ส่งศาลหนึ่งฉบับ ส่งกระทรวงมหาดไทยหนึ่งฉบับ และทูตเกล้า ฯ ถวายอีกหนึ่งฉบับ

ถ้าการแต่งตั้งกรรมการบางคนตามวรรคหนึ่งจะไม่สะดวกในการปฏิบัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตามที่เห็นสมควรเป็นกรรมการแทนได้

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติของคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและส่งรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๑๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการตามที่เห็นสมควร มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษและส่งรายชื่อต่อศาลทหารกรุงเทพ ศาลมณฑลทหาร หรือศาลจังหวัดทหาร แล้วแต่กรณี ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลทหารดังกล่าวพิจารณาออกหมายสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๑๓ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการนำบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้มาใช้บังคับแก่นักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาสั่งเทียบกรณีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ นับเป็นโอกาสสำคัญ สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เพื่อเป็นการถวายพระราชกุศลและเพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้